

GTL MEETOD

MIS ON GTL MEETOD?

Proovikivi väljakutsete raames on võimalik läbi viia väga erinevaid õppetegevusi. Antud metoodiline juhend keskendub vaid ühele neist: GTL ehk “glokaalselt transformatiivne” projektipõhine õppimine, mille eesmärgiks on muutuse loomine nii õppijas, õpetajas kui ka kogukonnas/ühiskonnas.

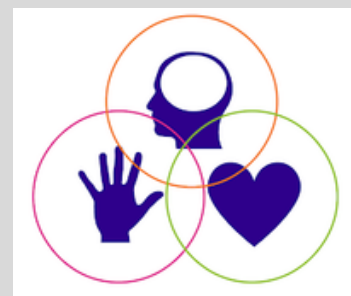

GLOKAALSELT TRANSFORMATIIVNE ÕPPIMINE ÜLEVAATLIKULT

- **Õpime maailmast ja anname maailmale tagasi** - GTL projekt aitab õppijal suhtestuda oma kodukoha ja ka laiema maailmaga ning mõtestada enda rolli ja agentsust selles, ühendab koolis õppimise päris eluga.
- **Rakendame kogukonnas** - kogukonnast võib seejuures mõelda kui kohalikust (nt kool, koduümbrus, küla, Eesti) või globaalsest - sellest ka väljend “glokaalne”.
- **Rakendame jätkusuutliku arengu, aktiivseks kodanikuks olemise ja ettevõtlikkuse põhimõtteid.**
- **Õppimine on transformatiivne** - see muudab nii õppijaid kui õpetajaid/juhendajaid aga ka kogukonda ning me püüame neid muutusi hinnata ja mõõta.
- **Keskmes projektipõhine õpe** - projekt annab võimaluse lõimida aineid, õpilased ise juhivad oma tegevusi ja vajadusi, juhendajad toetavad; võimalus teha meeskonnatööd, seada eesmärgid, tegeleda õppija jaoks huvitava, olulise ja päriselulise väljakutsega, töötada oma ideede kallal;
- **Õppija on protsessis nii oma tegutsemise, mõistuse kui ka südamega.**

GTL PROJEKTIPÕHISE MEETODIGA ÕPPIMINE AITAB....

- luua hoolivaid ja aktiivseid kodanikke, tulevase ühiskonna edendajad (16-aastased on KOV valimistel valijad).
- suurendada tahet kogukonda panustada - on täheldatud muutusi õpilaste suhtumises kodukanti ja laiemasse maailma;
- sügavamalt ja tähenduslikumalt õppida - on täheldatud sügavamaid aineteadmisi/oskusi
- suurendada õpilaste üldise motivatsiooni ja õpihuvi kasvu;
- arendada olulisi üldpädevusi ja 21. sajandi oskusi – kriitiline mõtlemine, probleemide lahendamine, loovus, suhtlemis- ja koostööoskus, uurimisoskus, ettevõtlikkus, digipädevused, keskkonnateadlikkus;
- võimestada, so. suurendada tunnet, et iga õpilane võib maailma muuta, ka juba kooli ajal;
- süsteemsele mõtlemisele ja oskusele teadmisi elulistes olukordades rakendada

MIS ON PROJEKT?

Projekti iseloomustab:

- Algu ja lõpp (ehk toimub kindlas ajavahemikus)
- Eesmärgid ja väljundid, millest lähtuvalt planeeritakse tegevused
- Etapid, mis iseloomustavad projekti kulgu
- Meeskonna (sh rollide) kujunemine projekti raames

MIS ON KONKREETSEMALT GTL PROJEKT?

GTL projekt rakendab kindlasti järgnevaid põhimõtteid:

Põhineb päris-elulisel väljakutsel või vajadusel ühiskonnas, kogukonnas

Rakendab jätkusuutliku arengu põhimõtteid

Seostab kohaliku ja globaalset

Lähtub õpilaste huvidest ja "on nende oma"

X faktor - süsteemsus ja mõõdetud **mõju** läbi strateegilise koostöö

Kaasab kogukonda ja püüab seda positiivselt mõjutada

Loob väärtust!

PÄRIS-ELULINE VÄLJAKUTSE

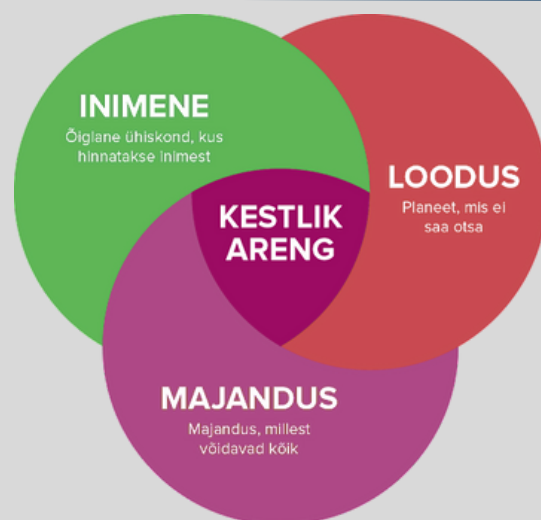
GTL projekt saab alguse mingist probleemist, väljakutsest või vajadusest kogukonnas või ühiskonnas. Õpilased võivad selle ise leida või õpetaja võib neid suunata teatud teemaga tegelema. GTL Laboril on ka väljakutsete kogumik, kust leida inspiratsiooni.

Lähtub õpilaste huvidest

Õpilaste huvidest lähtumine tähendab anda neile valikuid, võimaluse töötada oma ideede kallal ja neid arendada. Projekti idee, plaan ja selle elluviimine on õpilaste enda looming ja vastutus.

JÄTKUSUUTLIKU ARENGU PÕHIMÕTTED

Jätkusuutliku arengu (või kestliku arengu) põhimõtted on juhtivad ideed, mida tuleks projekti algusest kuni lõpuni järgida. Neid põhimõtteid oleks hea õpilastele tutvustada juba häälestuse faasis, kus teemadeks meie roll maailmas ja oma kodukohas.

Jätkusuutliku arengu põhimõtted lähtuvad enamasti kolmest aspektist:

keskkond/loodus, majandus ja sotsiaalne/kultuuriline aspekt. Ülalolev mudel on hea viis mõtestada nende omavahelist seotust. Selleks, et meil oleks hea elu, on vaja igas valdkonnas käituda nii, et see ei kahjustaks inimesi, loodust jne. Loe lisaks TÜ ülevaade (eesti keeles), Education for Change: säästva arengu õpetamise käsiraamat (eesti keeles) ja artikkel edasi.org lehel, mida saab ka õpilastega kasutada (eesti keeles).

Samuti on abiks ÜRO kestliku arengu eesmärgid, mis aitavad kestliku arengut mõtestada kohaliku ja globaalse kontekstis.

KOHALIKU JA GLOBAALSE SEOSTAMINE

Maailemakodanik on ükskõik millises vanuses inimene lasteaialapsest vanaemani, kes mõistab seda, et elades siinsamas Eestis oma linnas või külas oleme me osa ka suuremast maailmast.

Kui võtame luubi alla mõne oma kogukonna väljakutse, olgu selleks eakate üksildus, jäätmemajandus või sissetulekute ebavõrdsus, siis võime kindlad olla, et kuskil maailmas seisavad inimesed silmitsi üsna sarnaste teemadega - üksindust tunnevad ka sõja eest pagenud ja perest lahutatud noored, kes aastaid ootavad pagulaslaagris võimalust koju naasmiseks. Kilekottide sattumine loodusesse puudutab valusalt näiteks Ghana maapiirkondade peresid, kelle kariloomad surevad nälga maod kilekotte täis. Meie valik banaani või T-särgi ostmisel mõjutab inimeste toimetulekut ja elukvaliteeti teisel pool maakera.

Märgates kohaliku taga globaalseid protsesse õpime nägema, kuidas oleme seotud ülejäänud maailmaga, õpime mõtestama maailmas toimuvaid sündmusi, nende põhjuseid ja võimalikke tagajärgi. Ja mis kõige olulisem - mõistame, et meie suhtumisest, otsustest ja tegudest sõltub see, millises maailmas meie ja meie lapsed elame. Ehk siis tähtis on jõuda probleemide teadvustamisest ka isikliku vastutuse ja teadliku tegutsemiseni.

MTÜ Mondo arendab ja koondab maailmaharidusteemalisi materjale maailmakool.ee portaalis, kust saab leida hulgaliselt tunnikavasid, dokumentaalfilme, näitusi, töötubasid ja palju muud. Maailmakooli lehelt leiab lisainfot ka ÜRO Kestliku Arengu Eesmärkide kohta, mille fookuses on suurtele üleilmsetele väljakutsetele lahenduste otsimine nii kohalikul tasandil kui ka rahvusvahelises koostöös.

KOGUKONNA KAASAMINE JA MÕJUTAMINE

GTL projektid on hea võimalus kaasata kogukonda - kogukonnaks võib olla kool, lapsevanemad, kohalik MTÜ, ettevõte, omavalitsus jt. Samuti on see hea võimalus tutvuda oma kogukonna väljakutsete, eesmärkide ja vajadustega, et GTL projekti läbi püüda kogukonnale tagasi anda või seda positiivselt mõjutada.

GTL Labori eesmärk on aidata luua kontakte kogukonnaga, sh ettevõtete ja MTÜdega, strateegiliste huvigruppidega. Õpetaja ja õpilased võivad pöörduda meie poole, et küsida olemasolevaid kontakte või paluda abi leidmaks õigeid partnereid. Osa partnereid on koheselt kaasatud mõnesse väljakutsesse või “katus-projekti”. Tulevikus aitab sellega ka meie platvorm. Tihtipeale on aga õpetajal või õpilastel endal ideid, keda kaasata, eriti, kui tegu on kohaliku kogukonnaga. GTL tiim julgustab õpetajaid ja õpilasi oma projektide raames olema julged võtma ühendust erinevate kogukonnaliikmetega!

Pildil mõttetalgud Kiviõli 1. Keskkoolis, et kaardistada kohaliku kogukonna väljakutsed, võimalused ja unistused

